

Reedukace dysortografie

Specifické dysortografické jevy

- nesprávné rozlišování sykavek, specifické asimilace (např. šušenky)
- nesprávné rozlišování tvrdých a měkkých slabik (dy, ty, ny a di, ti, ni)
- nesprávná délka samohlásek
- nesprávné umístování hranic slov (psaní slova s předložkou dohromady apod.)
- vynechávání písmen
- problémy s řazením písmen (inverze)

Rozvoj dílčích funkcí

- rozvoj sluchového vnímání – např. rozvoj sluchové diferenciaci, sluchové analýzy a syntézy, vnímání rytmu
- důležitá je fonemická diferenciaci
- roli hraje také správná výslovnost hlásek

Reedukace vynechávání písmen, slabik a jejich inverzí

- cvičení sluchové analýzy a syntézy (např. určování přítomnosti hlásky ve slově, určení první hlásky)
- cvičení zrakové analýzy a syntézy (skládání slov z písmen)
- autodiktát – diktování slova po hláskách
- oprava nesprávně napsaných slov
- využití vějířů s písmeny (správné sestavení slova), kolíčků k určování pozice hlásky ve slově

Reedukace nesprávného užití diakritických znamének

- doplňovací cvičení
- cvičení sluchového vnímání délky samohlásek
- tvoření vět se slovy, které se liší délkou samohlásek
- grafické znázornění délky samohlásek
- využití bzučáku nebo hry na hudební nástroj
- znázornění délky samohlásky vlastním tělem

Reedukace nesprávného užití znělých a neznělých hlásek (zejména sykavky)

- rozvoj sluchového vnímání (fonemický sluch)
- rozvoj správné výslovnosti
- barevné znázornění hlásek v textu
- osvojení pravidel spodoby znělosti (např. věž – dvě věže)

Reedukace nesprávného užití měkkých a tvrdých slabik

- rozvoj sluchového vnímání a správné výslovnosti
- barevné odlišení v textu

- doplňovací cvičení
- využití mačkadla nebo „hlavy jelena“

Reedukace nesprávného umístění hranic slov

- rozvoj sluchové analýzy a syntézy
- rozvoj porozumění obsahu slov
- určování počtu slov ve větě
- vizuální znázornění slov – např. stavebnice
- rozdělení „popletených“ vět

Osvojování gramatických pravidel

- využití multisenzoriálního přístupu (např. plastické přehledy gramatiky)
- časté procvičování
- využití Kufříku první pomoci
- tvorba vlastních gramatických přehledů

Zásady při diktátech

- příprava na diktát
  - zkrácené diktáty
  - nahrazení doplňovacím cvičením
  - zohlednění specifických chyb při hodnocení
  - neopravovat červenou (zapamatování chyb)
-
- stop diktát – zdůvodnění před vlastním napsáním
  - milosrdný diktát – učitel sdělí počet chyb, žák může chyby dohledat a opravit
  - komentovaný diktát – žák si říká, co napíše

Doporučené odkazy:

- <http://cestina.diktaty.cz/>
- <http://www.kaminet.cz/ces.php>
- <http://www.naucsepsat.cz/>
- http://www.onlinecviceni.cz/exc/list_sel_topics.php
- <http://www.pripravy.estranky.cz/clanky/jazyk-cesky/>
- <http://skolakov.webnode.cz/cesky-jazyk/>
- <http://testy.mzs-vb.cz/tests.php?okruh=16>

Doporučená literatura a pracovní listy:

- BARTOŇOVÁ, M. *Kapitoly ze specifických poruch učení II: Reedukace specifických poruch učení*. Brno: MU, 2005. 152 s. ISBN 80-210-3822.
- BARTOŇOVÁ, M. *Specifické poruchy učení: Text k distančnímu vzdělávání*. Brno: Paido, 2012. 237 s. ISBN 978-80-7315-232-1.
- BEDNÁŘOVÁ, J. *Psaní s hraním*. Brno: PPP Brno.

- JUCOVIČOVÁ, D. *Měkké, nebo tvrdé?: Kufřík 1. pomoci v českém jazyce*. Nakladatelství D+H. ISBN 978-80-903869-5-2.
- JUCOVIČOVÁ, D., RANDÁKOVÁ, K. *Interaktivní učebnice českého jazyka: Pravopis: 1. díl*. Nakladatelství D+H. ISBN 978-80-87295-02-1.
- JUCOVIČOVÁ, D., ŽÁČKOVÁ, H. *Dysortografie*. Praha: D + H, 2008. 68 s. Edice Metody reedukace specifických poruch učení. ISBN 978-80-903869-4-5.
- JUCOVIČOVÁ, D., ŽÁČKOVÁ, H. *Reedukace specifických poruch učení u dětí*. Praha: Portál, 2008. 175 s. ISBN 978-80-7367-474-8.
- MICHALOVÁ, Z. *Barevná pravidla*. 12. vyd. Beroun, 2009. 9 l.
- POKORNÁ, V. *Cvičení pro děti se specifickými poruchami učení: rozvoj vnímání a poznávání*. 5. vyd. Praha: Portál, 2011. 153 s. ISBN 9788073679316.
- SIWEK, B. *Jak si poradit s pravopisem: cvičení pro děti s dysortografií*. Praha: Portál, 2011. 171 s. ISBN 9788073679880.
- TREUOVÁ, H., JOHNOVÁ, H. *Pracovní sešit pro nápravu vývojových poruch učení v českém jazyce I-II*. Havlíčkův Brod: Tobiáš, 2001.
- ZELINKOVÁ, O. *Pavučinka – Cvičení sluchového vnímání a rozlišování délky samohlásek, slabik dy-di, ny-ni a sykavek + CD*. Havlíčkův Brod: Tobiáš, 2010. 216 s. ISBN 978-80-7311-111-3.
- ZELINKOVÁ, O. *Poruchy učení: dyslexie, dysgrafie, dysortografie, dyskalkulie, dyspraxie, ADHD*. 11. vyd. Praha: Portál, 2009, 263 s. ISBN 9788073675141.
- ZELINKOVÁ, O. *Cvičení pro dyslektiky I. - Rozlišování krátkých a dlouhých samohlásek*. Praha: DYS, 2010. ISBN 80-902065-1-4.
- ZELINKOVÁ, O. *Cvičení pro dyslektiky II. - Rozlišování slabik di-dy, ti-ty, ni-ny, sykavek*. Praha: DYS, 2010. ISBN 80-902065-3-0.